

ת"פ (באר שבע) 2560-09-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

15/07/2025

לפני כבוד השופט הבכיר,
אליהו ביתן

ת"פ 2560-09-23 מדינת ישראל נ' פלוני

בעניין:
המאשימה:

מדינת ישראל
ב"כ המאשימה,

נגד
הנאשם:

פלוני
הנאשם ובא-כוחו, עו"ד רפי ליטן

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד רפאל אביב

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד רפי ליטן

גזר דין

כללי

1. לאחר שמיעת עדות המתלונן התקיים הליך גישור במסגרתו הצדדים הגיעו להסדר דיוני אשר בגדרו הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן והנאשם הודה בעובדותיו.

כתב האישום המתוקן מתאר כי בין הנאשם לבין ג.נ. (להלן: "המתלונן") ישנה היכרות שטחית מוקדמת. עובר ליום 17.8.23, התגלע ויכוח בין הנאשם ל.י.ש. (להלן: "י.ש."), וביום 17.8.23 י.ש. סיפר למתלונן אודות הוויכוח. באותו יום, בסמוך לשעה 19:00, המתלונן יצא מביתו של י.ש. הנמצא באותו בנין בו מתגורר הנאשם, והמתין לנאשם מתחת לבניין, על מנת לדבר איתו על האופן שבו התנהג ל.י.ש. . לאחר כ- 20 דקות הנאשם הגיע והשניים החלו לשוחח. בשלב מסוים הנאשם אמר למתלונן שאם ברצונו להמשיך בשיחה עליו להמתין שהוא יעלה לביתו להניח את שקיות הקניות וירד אליו בחזרה, וכך היה. בעת שהנאשם היה בביתו הוא התקשר לקרוב משפחה של המתלונן ואמר לו, בין היתר, כי המתלונן הגיע לריב איתו ואף ביקש ממנו להגיע למקום. כעבור מספר דקות הנאשם ירד מביתו, לאחר שהחליף את בגדיו והצטייד בסכין (להלן: "הסכין"), פגש במתלונן והחל לדבר איתו על הוויכוח שהיה בינו ובין י.ש. , תוך שהם הולכים במעלה הרחוב. בשלב מסוים הנאשם הכה עם כתפו המתלונן והמתלונן דחף

אותו בחזרה, ואז הנאשם החל לדקור את המתלונן בבטנו ובזרועותיו, תוך שהמתלונן בורח ובהמשך נופל, והמשיך לדקורו גם לאחר שנפל. בהמשך הנאשם עזב את המקום כשהמתלונן יושב על הארץ דקור בגופו. המתלונן פונה באמבולנס לבית החולים ואובחן כסובל מפצעים חודרים בבטן שמאלית עליונה ובזרועות, עם חשד לפגיעה בקיבה, והוא נותח ואושפז למספר ימים.

2. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כאמור, הוא הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329 (א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186 (א) בחוק העונשין.

3. ההסדר בין הצדדים לא כלל הסכמה לעניין העונש, ולבקשת ב"כ הנאשם שירות המבחן התבקש להכין תסקיר על הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר שירות המבחן צוינו בין היתר הדברים הבאים-

הנאשם בן 44, רווק. מתגורר לבדו בשכירות בעיר ... איננו עובד בצורה סדירה. נולד וגדל בברית המועצות לשעבר ועד גיל 10 לא פגש את אביו שריצה עונש מאסר ארוך. בהמשך אביו נרצח ובשנת 1992 המשפחה עלתה לארץ. הנאשם תאר קשר טוב וקרוב עם אמו ואחיו. לא תאר קשיים בעקבות העלייה לארץ. מסר שהתגייס לחטיבת הצנחנים אך טרם סיום הטירונות שוחרר על רקע אי התאמה. הנאשם טען כי באותה תקופה אמו חלתה.

הנאשם מסר שהוא סובל מגידול בקיבה אך לא הציג מסמכים רפואיים לעניין זה. וביחס למצבו התעסוקתי תיאר עבודה בעבודות מזדמנות ומסר כי טרם מעצרו עבד במשך שבע שנים בעיריית ... כאב בית ופוסטר בעקבות מעצרו. שלל לחלוטין מעורבות פלילית. שלל שימוש בסמים. ותיאר שימוש מזדמן באלכוהול. שלל נזקקות טיפולית. ביחס לעבירות, הודה בביצוען אך לא לקח אחריות עליהן. תיאר שהמתלונן אחז בסכין והחל לתקוף אותו ואז פעל מתוך הגנה עצמית. תאר את המתלונן כאדם גדול ממדים ובעל חזות מפחידה אשר איים עליו והתנהג כלפיו בתוקפנות. ולאחר שהסתגר 20 דקות בביתו, במהלכן המתלונן בעט בדלתו והפעיל עליו לחצים, החליט לפתוח את הדלת, ואז המתלונן הוביל אותו למקום מוסתר שם הוציא את הסכין, והוא הצליח לחטוף אותה ממנו ודקר את המתלונן מתוך הגנה עצמית. ותאר שהתנהגות המתלונן גרמה לו להגיע לסף עצבים גבוה ולאיבוד שליטה. שירות המבחן ציין שהמערער התקשה לבחון את דפוסיו האלימים ואת הבעייתיות בהתנהגותו ונטה להטיל את האשמה על המתלונן. שלל את היותו אדם בעל דפוסים אלימים. שלל את הרשעותיו הקודמות. ושלל נזקקות טיפולית. עוד צוין כי לאחר השיחה, הנאשם יצר קשר עם שירות המבחן והביע רצון מסוים להשתלב בטיפול, ואף נבחנה אפשרות לשלבו בטיפול קבוצתי ובמסגרת זו גורמי הטיפול דיווחו שהנאשם בעל

מאפיינים אלימים בולטים, אשר הציג עמדה קורבנית והתאפיין בעמדות נוקשות. על רקע נתוני הנאשם שירות המבחן סבר שהשתלבות הנאשם בקבוצה טיפולית בשירות המבחן אינה מתאימה. בהמשך, שירות המבחן סקר את גורמי הסיכוי והסיכון של הנאשם. ציין שלנאשם דפוסים עברייניים מושרשים והוא מתקשה לבחון את עצמו. והתרשם שקיים סיכון להישנות עבירות. והמליץ על ענישה מוחשית.

טענות הצדדים

5. ב"כ המאשימה ציין את הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ואת מידת הפגיעה בהם. עמד על נסיבות ביצוע העבירות. התייחס למדיניות הענישה בעבירות אלימות חמורות תוך שהפנה לפסיקה. וטען שמתחם העונש ההולם לעבירות בנסיבותיהן נע בין 7 ל- 11 שנות מאסר. אשר למיקום העונש בתוך המתחם, ציין את התרשמות שירות המבחן מהנאשם והמלצתו; את עמדתו של הנאשם ביחס למעשים שבצע והעובדה שהסדר הטיעון הושג לאחר שמיעת עדות המתלונן; את עברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעה בעבירות של תקיפה סתם ואיומים; ואת הצורך בהרתעת הרבים. ועתר להטיל על נאשם עונש מאסר בשליש העליון של המתחם שהוצע, לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלונן.

6. ב"כ הנאשם טען שהנאשם עשה ככל יכולתו על מנת למנוע את המפגש בינו ובין המתלונן ואף התקשר לקרוב משפחתו של המתלונן, אלא שהדבר לא צלח ובסופם של דברים הוא תקף את המתלונן כפי שמתואר בכתב האישום המתוקן. טען כי ההסכמה הדיונית בין הצדדים גובשה במהלך הליך הגישור, ולאחריו המאשימה הציגה את עמדתה העונשית שלו היתה מוצגת בגישור, ההליך לא היה מתקדם. אשר לתסקיר, טען כי בשירות המבחן יצאו מנקודת הנחה שהרישום הפלילי של הנאשם משקף את המציאות ולכן התייחסו להכחשת הנאשם כשקר. ב"כ הנאשם התייחס לפסקי הדין שהוצגו בטיעוני התביעה וטען כי מדובר במקרים חמורים יותר מענייננו מבחינת הרקע לאירועים ותוצאותיהם. וטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 2 ל- 4 שנות מאסר ושיש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

ב"כ הנאשם ביקש שהות להצגת פסיקה התומכת בעמדתו והדבר ניתן לו. ובהמשך לכך ניתנה לצדדים האפשרות להשלים את טיעוניהם לעונש. במסגרת זו ב"כ הנאשם טען כי עמדת התביעה מחמירה עם הנאשם שלא לצורך והפנה לת"פ 12494-05-20 מדינת ישראל נ' גאלי, וביקש ללמוד ממנו על העונש הראוי לנאשם. הדגיש את גילו של הנאשם. ציין שעברו הפלילי התיישן. ושהמתלונן היה זה שיזם את המפגש עם הנאשם. וטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר ושיש למקם את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

7. הנאשם סיפר על עצמו ועל מצבם הרפואי והנפשי של אמו ואחיו. ציין שהוא שומר עליהם

ושהם מתגוררים בחדרה והוא באופקים. סיפר על התנדבותו במקומות שונים ועל אופיו הטוב. ציין שהמתלון ארב לו כמו אריה המחפש טרף, שהוא רשע ושהמקרה לא היה באשמתו אלא באשמת המתלון. ושהוא משלם מחיר כבד על מעשיו.

דין והכרעה

8. הנאשם הורשע בשתי עבירות - חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין. שתי העבירות בוצעו במסגרת אותו אירוע ובאותם זמן ומקום ובנסיבות יש לראות בהן כמהוות אירוע אחד, לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע כולו ולגזור עונש כולל לשתי העבירות.

9. השתלשלות העניינים המתוארת בכתב האישום והגרסה שהמתלון מסר בעדותו בבית המשפט מאפשרות להניח לטובת הנאשם שהמתלון אמנם הגיע אל הנאשם כדי לגרום לכך שהוא יתנצל בפני י.ש., אולם הוא היה מוכן גם לאפשרות שהדבר יתפתח לכדי עימות פיזי עם הנאשם וכשכיוון זה הסתמן מהתנהלות הנאשם המתלון לא נרתע מכך ושיתף פעולה עם המהלך.

ההמתנה של המתלון להגעת הנאשם במשך כ-20 דקות, ההליכה של המתלון עם הנאשם מאזור בניין מגורי הנאשם לעבר מקום מרוחק יותר, והעובדה שהמתלון המשיך ללכת עם הנאשם גם לאחר שהבחין שהוא אווז סכין בידו, תומכות באפשרות שהמתלון הגיע אל הנאשם ובהמשך הלך אתו, מתוך מודעות לאפשרות שיתפתח ביניהם עימות פיזי.

מנגד, הנאשם הבין שהמתלון הגיע אליו "כדי לריב" - העובדה שבזמן אמת הנאשם התקשר לקרוב משפחה של המתלון ואמר לו שהמתלון הגיע לריב אתו וביקש שיגיע למקום, מדברת בעד עצמה. למרות זאת, הנאשם לא נשאר בביתו, לא המתין להגעת קרוב המשפחה של המתלון ולא פנה למשטרה, אלא הצטייד בסכין ויצא מביתו לפגוש במתלון, ובהמשך, תוך הליכתם המשותפת מהמקום, הוא זה שהתחיל באלימות כלפי המתלון בהכאתו בכתף וכשהמתלון הגיב בדחיפתו הוא התנפל עליו עם הסכין ודקר אותו בבטנו ובזרועותיו פעם אחר פעם כשהמתלון נס על נפשו מפניו ונפל והנאשם ממשיך לדקרו, בכוונה להטיל בו נכות או מום או לגרום לו לחבלה חמורה.

10. מעשי הנאשם חמורים ומסוכנים עד מאוד.

כידוע, גוף האדם בנוי מאיברים, רקמות, גידים, שרירים, עצמות, כלי דם ועוד. פגיעה בהם עלולה לגרום נזק גופני בדרגות חומרה שונות ואף מוות. מטבע הדברים תקיפת אדם בחפץ חד כרוכה בסכנה ממשית מובהקת לגרימת פגיעת גוף.

נעיצת סכין בגוף אדם תוך כדי ריב איננה כפעולת הכירורג הנעשית בריכוז במתינות ובתשומת לב תוך שימוש מדוד וזהיר בסכין לצורך ריפוי, אלא היא נעשית בתוקפנות, בתנועות אלימות, מהירות, כוחניות וגסות - שאינן מאפשרות לשלוט במיקומה המדויק ובעומק חדירתה - ומתוך מטרה לפגוע ולהזיק. פעולה כזו פורעת את המוסכמות האנושיות הבסיסיות ביותר ופוגעת בערכי היסוד של כל חברה אנושית ראויה לשמה.

11. מעשי העבירות של הנאשם פגעו בראש ובראשונה בערכי קדושת החיים ושמירת הגוף, ופגעו בערכי שלום הציבור ושמירת הסדר הציבורי.

נוכח מאפייני המקרה עליהם אעמוד בהמשך, הפגיעה בערכים אלה הינה במידה גבוהה.

12. העבירה של חבלה בכוונה מחמירה, בה הורשע הנאשם, הינה מהחמורות שבחוק העונשין. העונש הקבוע לצדה - 20 שנות מאסר, מדבר בעדו ומצביע על חומרתה המושגית הרבה.

13. הקול היוצא מפסיקת בתי המשפט, המתבקש מאליו, הינו, כי בעבירות אלימות חמורות ובעיקר במקרים בהם נעשה שימוש בסכין או בכלי משחית אחר, יש להטיל עונשים חמורים, הכוללים מאסר לתקופה משמעותית.

הדברים הנכוחים הבאים, שאמנם נאמרו לפני למעלה מעשור, עדיין עומדים למרבה הצער במלוא תוקפם ושייכותם:

"האלימות המתפשטת חושפת את החברה במערומיה מדי יום ביומו. האלימות אינה מפלה בין עיר לכפר, בין צפון לדרום, ובין זקן לצעיר. **בצוק העתים אין מנוס מלנהוג במידת החומרה היתרה**, יותר משהעבריינים צריכים לכך - הציבור צריך לכך. אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, ל'מען יראו וייראו'. תופעה זו של 'סכינאות' יש להדביר. **המסר חייב להיות ברור, למען ידע כל איש ונער כי נטילת סכין כדי לתקוף היא נטילת סיכון - לא רק כלפי הקורבן, אלא גם כלפי העבריין בדמות הטלת ענישה מחמירה. במלים אחרות, 'תרבות הסכין' היא תרבות שלא ניתן לגלות כלפיה סובלנות.**" - ע"פ 6910/09 הדרה נ' מדינת ישראל (9.5.2010).

בע"פ 6966-23 מדינת ישראל נ' דניאל בן אבו (4.2.25) (להלן: "עניין בן אבו"), שניתן אך לפני חודשים ספורים, בית המשפט חזר והדגיש את חומרתה הרבה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה -

"בית משפט זה עמד לא פעם על חומרתה הרבה של עבירת החבלה בכוונה מחמירה,

בפרט כאשר היא מבוצעת באמצעות סכין (ע"פ 8900/21 מחאג'נה נ' מדינת ישראל, 9 [נבו] (14.8.2022)). תופעת ה"סכינאות" הפכה שכיחה ונפוצה ברחובותינו, ועל כן נדרשת ענישה מחמירה גם לשם הרתעת הרבים כדי לסייע במיגור התופעה (ע"פ 5262/21 אבו סבילה נ' מדינת ישראל, פסקה 12 [נבו] (16.5.2022)). גם בכך שהעונש המרבי הקבוע בצדה של עבירה זו עומד על 20 שנות מאסר בפועל, יש ביטוי מובהק לעמדת המחוקק המעידה על חומרת העבירה (ע"פ 687/22 טלוי נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לפסק דינו של חברי השופט א' שטיין [נבו] (19.5.2022)).

14. הלכה למעשה, בתי המשפט מטילים על עבירת חבלה בכוונה מחמירה שבוצעה תוך שימוש בכלי תקיפה בנסיבות הדומות במרכיביהן העיקריים לענייננו, עונשי מאסר לתקופות של מספר שנים.

כך למשל, בעניין בן אבו הנ"ל, המשיב הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות והחזקת סכין. נטען כי על רקע כעסו של המשיב על המתלונן על כך שקיים קשר עם מי שהיתה בעבר חברתו של המשיב, המתלונן התקשר למשיב וביקש להיפגש עמו בכדי ליישב את ההדורים ביניהם. בהמשך למתואר המשיב יצא מביתו כשהוא מצויד בסכין והגיע למקום המפגש עם המתלונן. המתלונן ביקש מחבריו לתת לו ולמשיב מרחב פרטיות ובהמשך המשיב דחף את המתלונן בפניו והפילו ארצה ובזמן שהמתלונן ניסה לקום על רגליו המשיב שלף את הסכין מכיסו ודקר באמצעותה את המתלונן בבטנו, ולאחר מכן חתך באמצעותה חתך רוחבי בבטנו של המתלונן בכוונה לגרום לו לחבלה חמורה. אחד מחבריו של המתלונן שהיה בסמוך ניסה לתפוס את המשיב והמשיב בתגובה רץ לכיוונו וניסה לדקור גם אותו אך ללא הצלחה. המתלונן ברח מהמקום וניסה להתקשר למשטרה כשבטנו חתוכה ומעיו יצאו מחוץ לבטנו, עד שקרס והתעלף.

בית המשפט המחוזי קבע כי ברקע מעשי המשיב, בנוסף לקנאתו ל-נ' ושנאתו למתלונן, עמדה גם מצוקה נפשית מתמשכת בה היה נתון עובר לאירוע, ושיש להביא נתון זה בחשבון בקביעת מתחם העונש ההולם. קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המשיב נע בין 30 ל-72 חודשי מאסר בפועל, והטיל על המשיב 32 חודשי מאסר בפועל.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש ואמר את הדברים הבאים-

"... המפגש בין השניים היה אמנם ביוזמתו של המתלונן, אך בעוד שזה ניגש במטרה מוצהרת ליישר את ההדורים, המשיב הצטייד בסכין טרם פגש במתלונן, ובכך ניתן ללמוד על מודעותו לתוצאותיו האפשריות של המפגש, כפי שכבר נפסק בעבר כי "סכין הנישאת על גוף במערכה הראשונה סופה שהיא נשלפת וננעצת בגופו של הזולת במערכה השניה" (ע"פ 9133/04 גורדון נ' מדינת ישראל [נבו] (20.12.2004)). במהלך שיחתם, אשר לבקשת המתלונן נערכה בפרטיות המעידה על כוונתו האוטנטית להביא לסיום הסכסוך, המשיב שלף את הסכין ונעץ בבטנו, ואם לא די בכך המשיך וחתך באמצעות

הסכין את בטנו התחתונה של המתלונן כך שהמעי יצא ממנו אל מחוץ לבטנו.... המשיב כמעט וגדע את חיו של המתלונן על גרם המדרגות באלימות מחרידה ובאכזריות רבה. ניתן רק לדמיין את רגעי האימה מעיניו של המתלונן ואת חרדת המוות שאחזה בו, עת נס על נפשו מפני המשיב, אשר לא הרפה ממנו והמשיך לרדוף אחריו.. נוכח האמור, ניכר כי מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי מקל באופן ניכר, ולא משקף כהוא זה את חומרת מעשיו של המשיב. לא כל שכן, כאשר המבקש אף הורשע בעבירת ניסיון לחבלה בכוונה חמורה ועבירת החזקת סכין, שתיהן עבירות חמורות כשלעצמן המצדיקות תגובה עונשית הולמת... גם העונש שנגזר על המשיב בתוך המתחם מקל עמו יתר על המידה ונותן משקל יתר לנסיבותיו האישיות. כפי שציינתי בעבר, לשם גזירת עונש בחלקו התחתון של המתחם נדרשות נסיבות מקלות כבדות משקל לזכותו של הנאשם (ראו מני רבים: ע"פ 2880/23 מדינת ישראל נ' עיסא [נבו] (25.4.2023)). במקרה שלפנינו, הנסיבות המקלות לזכותו של המשיב אינן כבדות משקל עד כדי שיצדיקו את קביעת עונשו בסמוך לתחתית המתחם"

ובסופם של דברים החמיר בעונש שהוטל על המשיב והעמידו על **5 שנות מאסר בפועל**.

בע"פ 3498-19 **אורחן זרבאילוב נ' מדינת ישראל** (15.9.20) המערער הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, החזקת סכין והחזקת סם לצריכה עצמית. על פי עובדות כתב האישום, המתלונן צעד ברחוב בעיר שדרות כאשר המערער שהה באותו מקום כשהוא נושא על גופו סכין. כשהמערער הבחין במתלונן, הוא החל לרוץ אחריו כשהוא אוחז בסכין והניף את הסכין לעבר גרונו של המתלונן. המתלונן הניף את ידיו כדי להגן על עצמו והמערער דקר אותו שתי דקירות, אחת בזרוע ימין והשנייה באמת יד ימין, ונמלט מהמקום. כאשר המערער נעצר בביתו, נתפסו אצלו 3.2 גרם חשיש. כתוצאה ממעשי המערער, נגרמו למתלונן חתכים עמוקים ופגיעה בגידים שגרמה לפגיעה בתפקוד כף ידו. נקבע כי מתחם העונש ההולם למכלול העבירות נע בין 4 ל-8 שנות מאסר בפועל. והוטלו על המערער **7 שנות מאסר בפועל** (בנוסף הופעל במצטבר עונש מאסר על תנאי של 12 חודשים, כך שהמערער ירצה עונש של 8 שנות מאסר בפועל).

הערעור נדחה, תוך שצוין-

"מקרי אלימות קשה מחייבים ענישה מחמירה. "בעבירות מסוג זה יש ליתן את משקל הבכורה לעקרון הגמול וההלימה, בצד הצורך להרתיע את העברין עצמו ועבריינים בכוח, מפני ביצוע עבירות דומות" (ע"פ 8855/12 אלזידאה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 וההפניות שם (24.12.2013). ראו גם: ע"פ 8314/03 בן עווד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.6.2005) (מלחמה באלימות באמצעות ענישה מחמירה); ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן, [פורסם בנבו] פסקה 21 (10.11.2009) ("המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם

באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד").

בע"פ 425-23 **מדינת ישראל** נ' **Tekeste Teklu** (4.7.23) נטען שהמשיב והמתלונן, שניהם נתינים זרים מאריתריאה, נפגשו ברחוב במקרה והחליפו ביניהם דברים בעוינות, והמתלונן ירק על המדרכה בקרבת המשיב. בתגובה לכך המשיב הניף את ידו תוך שהוא אוחז בסכין יפנית שנשא עמו (להלן: הסכין), ובכך איים על המתלונן. בהמשך השניים המשיכו לצעוד זה לצד זה, וזמן קצר לאחר מכן המתלונן בעט בחפץ שהיה מונח ברחוב בסמוך למשיב, ואז המשיב שיסף את גרונו של המתלונן באבחת סכין אחת, ונמלט מהמקום. כתוצאה ממעשה המשיב נגרם למתלונן חתך משמעותי בצווארו, לרבות בשריר הצוואר, והוא הובהל לבית החולים כשהוא מדמם, מורדם ומונשם, שם נזקק לניתוח דחוף. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 22-52 חודשי מאסר בפועל. וגזר על המשיב 32 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש וקבע-

"לא ניתן להפריז באשר לחומרת מעשיו של המשיב, אשר אך בנס לא הובילו לתוצאה קטלנית, והכל בשל ויכוח על עניין של מה בכך. אכן, במסגרת הסדר הטיעון יוחסה למשיב "רק" עבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות להבדיל מעבירה לפי סעיף 329 לחוק, אך נסיבות המעשה, כפי שעולות מעובדות כתב האישום המתוקן, הן על הצד המחמיר ביחס לקשת המקרים הנכנסים בגדרה של עבירה זו.."

ובהינתן הכלל לפיו אין דרכה של ערכאת הערעור למצות את העונש, הוחלט להוסיף לעונשו של המשיב 16 חודשי מאסר בפועל, כך שעונשו יעמוד על **4 שנות מאסר בפועל**.

בע"פ 1552-08 **פרטוש** נ' **מדינת ישראל** (29.10.08) על רקע ויכוח סתמי, המערער דקר את אחיו בסכין בבטנו ולאחר שהוא נפל ארצה הוא המשיך לדקור אותו בחזהו ברגלו ובידו ולאחר מכן הותיר אותו שותת דם ועזב את הדירה. האח נדרש לניתוח להצלת חייו ואושפז למשך 10 ימים. לאחר האירוע המערער פעל לסיכול תפיסתו על ידי המשטרה ולתיאום גרסאות עם מעורב נוסף באירוע. המערער הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט ובית המשפט הטיל עליו **6 שנות מאסר בפועל** ועונשים נלווים.

בית המשפט העליון אישר את גזר הדין ודחה את הערעור על חומרת העונש ובהתייחסו לנורמת הענישה המקובלת בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה ציין, תוך סקירת פסיקה מתאימה, כי **רף הענישה המקובל במקרים דומים נע בין 5.5 ל-9 שנות מאסר בפועל**.

ראה גם ע"פ 1554/13 פלוני נ' מדינת ישראל (19.5.15) במסגרתו נסקרה פסיקה רבה בעבירת חבלה בכוונה מחמירה שבוצעה תוך שימוש בחפץ חד, ובית המשפט ציין את הדברים הבאים:

"הנה כי כן, מהדוגמאות הלא-מעטות הנ"ל של מקרים הדומים לענייננו, חלקם אף חמורים מהמקרה דנן, עולה כי **העונש הרווח בגין עבירות מהסוג ובנסיבות הנדונות הוא 5-6 שנות מאסר**, כאשר לעתים יש חריגה מטווח זה, לקולא או לחומרא, בשל נסיבות אישיות או שיקולים אחרים, ונראה שיש להעמיד את המתחם על 5-8 שנים, כפי שהציעה המדינה."

15. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

עובר לאירוע לא היה בין הנאשם למתלון סכסוך כלשהו ולנאשם לא היתה כל סיבה לפגוע במתלון. ומבחינה זו לא קדם למעשי הנאשם תכנון מוקדם. אולם, לאחר שהנאשם פגש במתלון ושמע ממנו על הענין שבעטיו הוא הגיע אליו הוא הבין שפני המתלון לריב ובהמשך הוא עלה לביתו אולם במקום להישאר בבית ולהימנע מחיכוך עם המתלון הנאשם הצטייד בסכין ויצא מביתו לפגוש במתלון ובהמשך תקף את המתלון בסכין במספר דקירות בחלקי גוף שונים. למעשה, הדברים התפתחו במסגרת הסכנה הצפויה שהנאשם יצר - שסכין המופיעה במערכה הראשונה משמשת לדקירה במערכה האחרונה.

התנהלות הנאשם מוציאה את מעשיו מגדר מעשים ספונטניים שבוצעו בפרץ רגעי בתגובה להתפתחות שהתרחשה.

הנאשם הוא שיזם את מעשה התקיפה הראשוני ומיד לאחר מכן הוא זה שפתח במתקפת דקירות על המתלון ודקר אותו מספר פעמים בבטנו ובשתי ידיו.

ניתן להתרשם מהתמונות (ת/2) ומהתעודה הרפואית (ת/3) על חומרת הדקירות מבחינת מיקומן ומידתן. אחת הדקירות היתה באזור הצלעות בצד שמאל, דקירה אחרת היתה בבטן וגרמה לחור בקיבה ולשיסוף שטחי בכבד, ודקירות נוספות, שגרמו חתכים משמעותיים, היו בידים.

בעקבות התקיפה המתלון נדרש לניתוח דחוף אשר במסגרתו בוצע חתך ארוך בבטנו, והוא אושפז למשך מספר ימים.

נקל לתאר את הזעזוע, הכאב והפחד שהיו מנת חלקו של המתלון בזמן התקיפה ואחריה ואת הקושי שהוא חווה בתהליך ההחלמה ובחיי היומיום.

המתלון העיד בבית המשפט שבעקבות האירוע הוא סובל מבעיות בריאות ועובר בין רופאים. משתמש בסד לידו וחש קושי נפשי.

הפגיעות שיכלו להיגרם למתלון ממעשי הנאשם חמורות הרבה יותר. חדירת הסכין מעט יותר עמוק או פגיעתה בכלי דם או באיבר פנימי חיוני, יכלו לגרום לתוצאה קשה עוד יותר מזו שנגרמה למתלון ואף להביא למותו.

כפי שכבר צוין, הנאשם לא יזם את התקיפה מראש והעובדה שהמתלון הגיע אליו ושוחח אתו בענין התקרית בינו לבין י.ש. הותירה בו את הרושם שפני המתלון הן לריב. בנסיבות יש להניח שהדבר הכעיס אותו או יצר אצלו מתח. הנאשם אף ניסה לגרום לכך שמכר של המתלון יגיע למקום על מנת שהאירוע לא יסלים. עובדות אלה עומדות לזכותו של הנאשם. אולם בסופו של דבר, כאמור, הנאשם יכל להימנע בקלות ממגע עם המתלון וכשהוא נפגש עם המתלון הוא זה שהתחיל באלימות כלפיו ובהמשך פעל באלימות חסרת רסן שלא היתה לה כל הצדקה וגם לאחר שהמתלון נפצע ונסוג מפניו הוא לא הרפה והמשיך במתקפה האלימה ודקר אותו פעם אחר פעם גם כשהוא כבר היה על הארץ חסר אונים.

במצב דברים זה אין מקום לקבל את טענת הסנגור בדבר תחולת סעיף 40ט(א)(7) בחוק העונשין תוך קביעה שיכולת הנאשם להימנע ממעשיו ומידת שליטתו על מעשהו נפגעו עקב התגרות המתלון.

הרושם הוא שהנאשם תקף את המתלון מתוך דפוס אלים הרואה בשימוש בכח כתגובה מתאימה למצבי תסכול או אי הסכמה, והכל על רקע אירוע קודם פעוט וסתמי.

16. עתירת התביעה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 7 ל- 11 שנות מאסר מופרזת והיא איננה מותאמת לרף הענישה המקובל בנסיבות דומות. ומנגד, עתירת ההגנה לקביעת מתחם עונש הולם שתחתיתו 30 חודשי מאסר רחוקה מלהלום את חומרת המעשה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ואת מדיניות הענישה הנהוגת.

17. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; אני קובע כי מתחם העונש ההולם למעשה הנאשם הוא בין 5 ל- 8 שנות מאסר בפועל.

18. בא כח הנאשם טען כי עניינו דומה למקרה שנדון בת.פ. 12494-05-20 בו הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה והמדינה טענה למתחם עונש

הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר וביקשה להטיל על הנאשם 3 שנות מאסר, ובסופו של דבר בית המשפט קבע שמתחם העונש נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר ומשיקולי שיקום גזר על הנאשם 20 חודשי מאסר. על רקע מקרה זה ב"כ הנאשם טען שגם בעניינו מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר ושיש לקבוע את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם.

קריאה פשוטה של גזר הדין שם מלמדת כי אין הראייה דומה לנדון מבחינות מרכזיות שונות המשפיעות על מתחם העונש ההולם ועל העונש. התוצאה העונשית המקלה מנומקת בגזר הדין בצורה מפורטת והיא מבוססת על הרקע המורכב להתרחשויות, הלך הרוח הקשה בו היה הנאשם עובר לאירוע תחת הלחץ שהופעל עליו למכור את ביתו, התנהלות המתלונן כלפי הנאשם ומשפחתו, הנסיבות שהביאו לכך שהנאשם הגיע לקרבת ביתו של המתלונן, הפגיעות הלא חמורות שנגרמו למתלונן - שלא נדרש לאשפוז, אופיו הנוח של הנאשם, שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, הערכת שירות המבחן כי אין לו דפוסי אלימות והמלצתו להימנע מעונש מאסר מאחורי סורג ובריאח ולהסתפק בתקופת מאסר בעבודות שירות - ובית המשפט ציין מפורשות את חריגות המקרה, גם לעמדת התביעה, ואת העובדה שהעונש שנקבע "קל מזה שנכון ומקובל להטיל בגין מקרים דומים".

19. הנאשם אמנם הודה בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו, המתארות כאמור השתלשלות עניינים במסגרתה הנאשם הצטייד בסכין ויצא לפגוש במתלונן ובהמשך תקף את המתלונן בסכין שהביא אתו - תיאור השונה בתכלית מהתיאור שמסר הנאשם בתשובתו לכתב האישום לפיו הוא דקר את המתלונן מתוך הגנה עצמית, לאחר שהמתלונן הוציא מתיקו סכין והוא הצליח לקחת ממנו את הסכין ולפגוע באמצעותה במתלונן. אלא שגם לאחר הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והרשעתו בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה והחזקת סכין שלא כדין, הנאשם שב וטען בפני שירות המבחן שהמתלונן היה זה שתקף אותו ושהוא עצמו פעל מתוך הגנה עצמית. וסיפר שהמתלונן בעט בדלת ביתו והפעיל עליו לחצים ולאחר שפתח את הדלת המתלונן לקח אותו למקום מוסתר בצד הדרך שם שלף סכין, והוא הצליח לחטוף את הסכין ממנו ודקר אותו מתוך הגנה עצמית. גם בדברו האחרון לעונש הנאשם אמר כי הובא לדין על לא עוול בכפו וכי "המתלונן הוא רשע ולרשע אי אפשר לדבר בצורה אחרת".

דברים אלה מלמדים על אי נטילת אחריות וחוסר הבנה והפנמה של הפסול והחומרה שבמעשים.

20. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל דפוסיים עברייניים אלימים מושרשים והוא פועל באימפולסיביות ללא מחשבה מעמיקה באשר להשלכות מעשיו והוא אוצר בתוכו זעם

גדול העלול להתפרץ בפגיעה באחר. הוא מתקשה לבחון את דפוסיו הבעייתיים ולבטא אמפתיה למתלונן, וקיים סיכון להישנות ביצוע עבירות מצדו. והמליץ להטיל על הנאשם ענישה מוחשית.

21. לנאשם הרשעה קודמת משנת 2017 בעבירות איומים ותקיפה, וכן עבירות משנים קודמות יותר שהתיישנו.

22. על רקע נפוצות מעשי האלימות בארץ בכלל ובפרט תוך שימוש בנשק קר, ועל רקע הפגיעות של מעשים כאלה בקורבנותיהם הישירים ובחברה בכללה והאינטרס הציבורי המובהק בהפחתת מעשים כאלה, יש לתת משקל בקביעת העונש לצורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות מהסוג שהנאשם ביצע.

"אולם אחד מן השיקולים אשר ניתן לשקול בעת גזירת הדין (שאין בכוחו להביא לחריגה ממתחם הענישה) הריהו רלוונטי לאירוע נושא דיונו - הצורך בהרתעת הציבור. האלימות הגוואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יקאו ויקאו, יחששו לבטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם ירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להעשות גם באכיפה ובענישה קשה." - ע"פ 8641/12 מחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13)

ונוכח מאפייני אישיותו של הנאשם והערכת שירות המבחן על הסיכון בהישנות עבירות דומות מצדו, הצורך בהרתעת הנאשם מפני חזרה על מעשים דומים, בולט.

23. בגזירת העונש המתאים לנאשם אני מביא בחשבון את הודאתו ואת החסכון המסוים במשאבים מערכתיים הכרוכים בניהול המשפט עד תום; את הפגיעה הצפויה לו מהמאסר, בין היתר בהתחשב בגילו ובנתוניו ואת הפגיעה שתיגרם לאמו ולאחיו שעל פי הנתען סובלים ממחלות משמעותיות והוא מסייע להם; ואת העובדה שזהו מאסרו הראשון של הנאשם.

שבעטיין עונשו של הנאשם ייקבע בחלק הנמוך של מתחם העונש ההולם.

24. נוכח כל האמור אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. חמש וחצי שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו .

ב. 9 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות המסווגת כפשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לשלם למתלונן פיצוי בסך 20,000 ₪.

זכותערעורתוך 45 יוםמהיום.

**ניתנה והודעה היום י"ט
תמוז תשפ"ה,
15/07/2025 במעמד
הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט בכיר**